

واتیکان و ازدواج کشیشان

به نقل از نشریه اسپرسو، چاپ ایتالیا

کاتولیکهای وابسته به واتیکان ازدواج کشیشان را روا نمی‌دانند و آن را تخطی از پیروی حضرت عیسی (ع) می‌دانند. این در حالی است که کشیشان روزگار ما گویا چندان به این رویه دستگاه واتیکان توجه نمی‌کنند و همین امر مایه ناراحتی جناب پاپ شده است.

مطلبی که در پیش رو دارید، بررسی این مسئله است که از مجله اسپرسو، چاپ ایتالیا (اگوست ۱۹۹۴) نقل می‌نمایم.

مدتی است که کلیسای انگلیس با انتخاب زنان به منصب کشیشی موافقت کرده است این موضوع مخالفت حدود دویست کشیش سابق کلیسای انگلیسی را که در رم تجمع نموده بودند برانگیخت. در بین این کشیشها، اسقف اعظم شهر لندن، گراهام لئونارد (Graham Leonard) نیز دیده می‌شد. در این بین اسقف کاتولیک شهر برایتون، مورفی اکونور (Murphy O'Connor) که موافق پیوستن زنان به کلیسای کاتولیک است، می‌گوید: «در ۵ الی ۱۰ سال آینده پیوستن کشیشهای کلیسای انگلیس به واتیکان ادامه خواهد داشت و در انگلستان هزاران کشیش دیگر وجود دارند که به ما خواهند پیوست.»

در این میان مشکلی که وجود دارد این است که تعداد دویست تا هزار کشیش انگلیسی ازدواج کرده و دارای زن و فرزند هستند و این موضوع قدری باعث دلخوری پاپ شده است، چرا که او کشیشهایی را که ازدواج کرده‌اند مانند میشهای سیاه در گله گوسفندان می‌داند، به نظر او هر قدر تعداد

این کشیشها کمتر باشد بهتر خواهد بود. طبق قوانین آنتین پاپ در کلیسای کاتولیک غرب طبقه کشیش باید مجرد بماند و کسانی که از این دستور سرپیچی کنند باید از کلیسا بیرون بروند، البته استثناهایی وجود دارد که کم بوده و به چشم نمی‌آید. در تمام جهان، سه هزار اسقف متاهل وجود دارد که بیش از ۹۰٪ آنها در سرزمینهایی مانند اوکراین، رومانی، هندوستان و خاورمیانه زندگی می‌کنند. مسئله تنها موقعیت جغرافیایی نیست بلکه آیین مذهبی اینهاست. این کشیشهای متاهل دارای آیین شرقی هستند، به عبارت دیگر، اینها مسیحی هستند لیکن نماز و آیین مذهبی را به زبانهای شرقی ادا می‌کنند و این موضوع سبب می‌گردد که یک خارجی نتواند تشخیص بدهد که اینها کاتولیک هستند یا ارتدکسهای جدا شده از کلیسای کاتولیک که رهبری مناطق قسطنطنیه، مسکو و انطاکیه را به عهده دارند. در بین این عده ازدواج کشیشان امری عادی است.

از این دسته کشیشها، دهها تن در ایتالیا زندگی می‌کنند که در مناطق سیسیل و کالابریا ساکن هستند، البته یک نفر هم در میلان زندگی می‌کند و در روزهای یکشنبه در کلیسا آیین مذهبی را بجا می‌آورد. همه اینها قبل از اینکه کشیش شوند، ازدواج کرده‌اند. متاهل بودن این کشیشان مانع از ادامه تحصیلات عالی آنها در کلیسا می‌شود. از بین ارتدکسها (که به واتیکان ملحق شده‌اند) و کاتولیکهای آیین شرقی، فقط افراد مجرد می‌توانند به مقام اسقفی نایل آیند که خود این موضوع نیز باعث خرسندی واتیکان می‌باشد و با این ترفند، پاپ موفق شده است سه هزار کشیش متاهل را از نظرها دور نگه دارد. مشکل این است که با خودخواهی و غرور نمی‌توان پیش رفت و کشیشها در صورت تمایل می‌توانند استعفا دهند.

امروز سه مسئله وجود دارد. مورد اول آن دسته از کشیشهای متاهل کلیسای

انگلیس هستند که به کلیسای کاتولیک پیوسته‌اند. اولین بار، پاپ پیوس ۱۲ در انگلیس هستند که به کلیسای کاتولیک پیوسته‌اند. اولین بار، پاپ پیوس ۱۲ در سال ۱۹۵۱ پذیرفت که یک نفر از اعضای آنها به کلیسای واتیکان بپیوندد، و سال گذشته تعداد آنها به ۶۳ نفر رسید که از این تعداد ۴۳ نفر در امریکا زندگی می‌کنند. امتحان ورودی برای آنها همیشه بوده است و کسانی که در امتحانات موفق می‌شدند، کلیسا به آنها وظایفی پنهان از دید مردم محول می‌کرد و هرگز سمت کشیشی به آنها نمی‌داد؛ این افراد اجازه نداشتند به طور مستقیم با مردم رابطه داشته باشند، اما اینک که صدها تن از آنها به کلیسای کاتولیک می‌پیوندند، چه می‌توان کرد؟ در آینده‌ای نه چندان دور، در انگلستان و آمریکا شاهد افزایش هرچه بیشتر این قبیل افراد خواهیم بود.

مورد دوم، در شهر پراگ بود. قبل از ویران شدن دیوار برلین، کلیسای چک و اسلواکی تحت فشار شدید کمونیستها بود. میزان فشار کمونیستها به حدی بود که کشیشها برای دوام و حیات خود مجبور بودند فعالیت زیرزمینی را انتخاب کنند. اسقفهایی که مبارزه می‌کردند به‌طور مخفی تعداد ۳۶۰ نفر را به‌عنوان کشیش تعلیم دادند و امروز مشخص شد که در بین آنها حدود ۸۰ نفر متاهل هستند و حتی تعدادی از آنها که به مقام اسقفی رسیده‌اند، ازدواج کرده‌اند، و سه زن نیز کشیش شده‌اند. اینک چه باید کرد؟ واتیکان این اسقف و سه زن کشیش را قبول ندارد و حتی صحبت کردن از آنها را ممنوع کرده و به کشیشهای متاهل دو راه حل پیشنهاد نموده است که اولی پیوستن به آیین شرقی است و دومی استعفا از سمتشان است. تمام این افراد به این راه حلها اعتراض داشته و می‌گویند: «قبلاً ما تحت تعقیب کمونیستها بودیم و اکنون تحت تعقیب کلیسای رم!» و در حال حاضر به گمان خود در سمت کشیشی

مشغول فعالیت هستند.

ضربه سختتر، شکست سوم است و آن ازدواج بعضی از کشیشهاست که بعد از انتخاب به این سمت و سالها فعالیت در کلیسا، ازدواج کرده‌اند و با این کار عملاً قانون کلیسا را لغو کرده و واتیکان نیز در مقابل، آنها را از کلیسا اخراج کرده است. به‌دستی نمی‌توان گفت که تعداد این کشیشان چند نفر است، تنها آمار موجود گواهی می‌دهد که طی سی سال اخیر در تمام جهان حدود پنجاه هزار کشیش، کلیسا را ترک کرده‌اند که اکثر این افراد ازدواج کرده و بسیاری از آنها مایل هستند که در صورت موافقت کلیسا دوباره به کار خود بازگردند. در ایتالیا تعداد کشیشهایی که خواسته و یا ناخواسته کلیسا را ترک کرده‌اند به‌طور متوسط در حدود ۱۲۰ الی ۱۵۰ نفر در سال بوده است که اکنون این رقم به ۴۰ نفر در سال می‌رسد.

البته کشیشهای دیگری نیز هستند که در مشاغل دیگر از قبیل تدریس در دانشگاه، مسئولیت موسسات انتشاراتی، روزنامه‌نگاری و امور سیاسی فعال می‌باشند. برای مثال لویجی مورالدی (Luigi Moraldi) محقق در مسایل انجیل، در شهر پاویا ادبیات شرق، آرنالدو نستی (Arnaldo Nesti) در شهر فلورانس جامعه شناسی و جیوانسی گراسو (Givanni Grasso) در شهر روم روان‌شناسی تدریس می‌کنند. ماریو کومینتی (Mario Cuminetti) در شهر میلان کتابفروشی دارد، دومینکو دل‌ریو (Domenico Del Rio) کارشناس مسایل واتیکان در روزنامه رپوبلیکا و مفسر روزنامه استامپا می‌باشد و جیانی جناری (Gianni Gennari) در RAI (راديو تلویزیون دولتی ایتالیا) مشغول بکار می‌باشد. لویجی ساندري (Luigi Sandri) در ANSA (خبرگزاری رسمی ایتالیا) کار می‌کند و اجنیو ملاندري (Eugenio Melandri) برای اولین بار از سوی حزب سوسیال دمکرات نماینده

مجلس شد و برای دومین بار از طرف جناح PROGRESSISTI انتخاب گردید. تعداد بسیاری از این افراد به شغل معلمی پرداخته‌اند؛ در این میان افرادی نیز هستند که به کارگری، رانندگی تاکسی و شغل آشپزی روی آورده‌اند. اینها افرادی هستند که بدون اینکه کلیسا یا آنها تسویه حساب کند و یا مبلغی به عنوان بازنشستگی به آنها بدهد از کلیسا بیرون آمده‌اند. یکی از آنها در ماهنامه *FAMIGLIA OGGI* (خانواده امروز) نقل می‌کند که به او حتی این اجازه را ندادند تا در کلیسا انجیل بخواند و اضافه می‌کند: «ما از نظر کلیسا کافر هستیم و این دروغی بیش نیست.» این گونه افراد در مقابل خداوند همیشه کشیش باقی خواهند ماند؛ هرچند که با آنها به نحو بدی برخورد می‌شود. ولی قضیه به اینجا ختم نمی‌شود و به زودی شاهد خواهیم بود که کشیشهای متاهل بسیاری در کلیسا مشغول اجرای مراسم مذهبی هستند.

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، روم